

žalované dráze bylo, aby prokázala nedostatek příčinné souvislosti mezi uhynutím dobytčat a prudkým nárazem při posunu.

(Rozh. ze dne 15. března 1935, Rv I 569/33.)

Žalobce naložil sám ve stanici V. B. (Podkarpatská Rus) vagon živých krav. Zásilka byla adresována do stanice určení N. S. v Čechách a byl zásilce té podle předpisu po dobu dopravy dán průvodce. Žalobce domáhá se na žalovaném československém státu náhrady škody způsobené mu prý tím, že prudkým nárazem ve stanici B. při neopatrném posunování byly krávy mrštěny na stěnu vagonu, dvě z nich se poranily a musily býti poraženy. **P r v ý s o u d** žalobu zamítl zjistiv mimo jiné, že kravám nebylo ve vagoně řádně podestláno, že dobytek dojel do N. S. bez průvodčího a že náraz v B. při posunování byl mírný, obvyklý při posunování. **O d v o l a c í s o u d** k odvolání žalobce změnil rozsudek prvního soudu a uznal žalobní nárok důvodem po právu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Podle čl. 90 § 2 žel. přepr. ř. železnice neručí za škodu vzniklou lit. f) ze zvláštního nebezpečí spojeného s přepravou pro živá zvířata a lit. g) z nebezpečí, které má býti odvráceno doprovodem zásilky, a podle § 3 čl. 90 žel. př. ř. mohla-li podle okolností škoda vzniknouti z příčin pod lit. f) a g) uvedených, platí domněnka, že z nich vznikla, nedokáže-li oprávněný opak. Na žalobci tedy bylo, aby tuto zákonnou domněnku vyvrátil. Tento důkaz se mu podařil, neboť bylo zjištěno, že obě krávy byly zraněny prudkým nárazem při posunování vlaků ve stanici B. Tím jest s dostatek vyvráceno, že škoda, o jejíž náhradu jde, nemohla vzniknouti ze zvláštního nebezpečí spojeného s dopravou pro živá zvířata, a že naopak tato škoda povstala z hrubé nedbalosti železnice, ježto její zaměstnanci nedbali předpisů čl. 84 § 7 žel. př. ř. a neprovedli posun vozů se zvířaty se zvláštní opatrností, a že železnice se nevyhnula při posunu zapovězeným prudkým nárazům. Dovozuje-li žalovaná dráha s hlediska dovolacího důvodu č. 4, že k vyvrácení právní domněnky čl. 90 § 2 lit. f) žel. př. ř. byla žalující strana povinna nepochybně dokázati zavinění železnice a příčinnou souvislost mezi zaviněním železnice a způsobenou škodou, jest s ní souhlasiti jen potud, že bylo věcí žalobce vyvrátiti shora uvedenou zákonnou domněnku, a tedy dokázati zavinění dráhy, což se také stalo, na žalované však bylo prokázati, že mezi uhynutím krav a prudkým nárazem při posunu, a tedy jejím zaviněním, není příčinné souvislosti.

Čís. 14244.

Na základě smluvního závazku zapraviti poplatky z převodu, nelze se domáhati i náhrady toho, co bylo složeno na poplatky v upouštěcím

řízení, neprokázal-li žalobce, že poplatky byly příslušným finančním úřadem pravoplatně vyměřeny a že použil přípustných opravných prostředků proti vyměření těchto poplatků.

(Rozh. ze dne 15. března 1935, Rv I 887/34.)

Žalobkyně domáhá se na žalovaném zaplacení převodních poplatků z inventáře a z řepní smlouvy ve výši 69.730 Kč, tvrdíc, že se žalovaný smluvně zavázal tyto poplatky zaplatiti, že však je zaň zaplatila v upouštěcím řízení, čímž i jej zprostila škod a nepříjemností hrozících mu z trestního řízení důchodkového. N i ž š í s o u d y vyhověly žalobě jen do částky 44.525 Kč, jinak žalobu zamítly.

N e j v y š š í s o u d k dovolání žalovaného změnil rozsudek odvolacího soudu a zamítl žalobu i co do zbytku.

D ů v o d y:

Jde o žalobu z důvodu § 1042 obč. zák. a žalobkyně měla prokázati, že zaplatila za žalovaného převodní poplatky, které se on smluvně zavázal zaplatiti. Žalobkyně uvedla, že zaplatila poplatky, o něž jde, v upouštěcím řízení jako zkrácené poplatky převodní, avšak neprokázala, že ony poplatky byly pravoplatně příslušným úřadem finančním vyměřeny a že použila přípustných opravných prostředků proti výměře těchto poplatků. Částka 1,440.000 Kč, kterou žalobkyně dle svého tvrzení v upouštěcím řízení složila, jest ve smyslu § 541 důchod. trest. zákona trestem («Strafbetrag»), který zaplatila za tím účelem, aby bylo upuštěno od dalšího trestního řízení, vzdávajíc se každého dalšího hájení, tedy aniž bylo podle zákoných předpisů rozhodnuto, zda byl vůbec spáchán důchodkový přestupek a zda a jaké poplatky se z právního jednání, o které šlo, vyměřují. I když se v protokole ze dne 1. prosince 1930 činí zmínka také o kupujících a tedy i o žalovaném, s nímž ale v tomto směru jednáno nebylo a že totiž se i proti nim od dalšího řízení upouští, a i když v oné žalobkyní složené pokutě zahrnuty jsou též zkrácené poplatky z řepních smluv a z prodeje inventáře a zásob, nevychází z toho ještě, že žalobkyně, platíc uvedenou dobrovolnou pokutu, platila tím též poplatky, které z onoho právního jednání by skutečně bylo povinností a to zejména co se týče žalovaného platiti, neboť ona vzdala se práva každého dalšího hájení, tedy práva na námitky proti názoru finančních úřadů, které by dle zákonných předpisů mohly býti vzneseny, pokud jde o otázku, zda a jaké převodní poplatky placeny býti mají z řepních smluv a z prodeje inventáře a zásob, o které právě šlo. Žalobkyně se domáhá na žalovaném zaplacení částek, připadajících na zaplacení zkrácených poplatků z řepních smluv a z prodeje inventáře a zásob, kteréžto poplatky smluvně se zavázal nésti žalovaný. Avšak žalobkyně platíc dobrovolnou pokutu (Strafbetrag) dle § 541 trest. důch.

zák., i když byly v ní zahrnuty poplatky, neplatila tím podle zákona ony poplatky z uvedených právních jednání, neboť žádné takové poplatky příslušnými úřady vyměřeny nebyly a o jich vyměření nebyl vydán příslušným úřadem žádný platební rozkaz, proti němuž by bylo možno se bránit prostředky zákonem stanovenými. Šlo tu jen o dobrovolnou pokutu, kterou žalobkyně složila, vzdavši se současně každého dalšího hájení. Takové vzdání mohla žalobkyně učiniti sice za sebe, ne však, když jeho souhlas se složením zmíněné dobrovolné pokuty a vzdáním se dalšího hájení si nezabezpečila, s účinkem pro žalovaného. Poněvadž podle toho žalobkyně nezaplatila požadované částky za žalovaného (§ 1042 obč. zák.), nýbrž je platila jen sama za sebe jako dobrovolnou bez účasti a souhlasu žalovaného ujednanou pokutu, nejsou předpoklady pro nárok podle § 1042 obč. zák. dány a bylo žalobu zamítnouti.

Čís. 14245.

Pojem »nezákonnosti« podle § 46 (2) nesp. zák. byl zákonem vyložen v čl. V. čís. 1 zák. čís. 251/34 Sb. z. a n. a jest tohoto zákonného výkladu (§ 8 obč. zák.) použití při rozhodování všech případů po účinnosti novely, t. j. od 1. ledna 1935.

Neúplnost řízení mohla by býti nezákonností jen, kdyby byl porušen předpis § 23 nesp. zák.

(Rozh. ze dne 15. března 1935, R II 27/35.)

Stěžovatel složil podle smíru schváleného opatrovnickým soudem v roce 1914 jako odbytné pro nemanželskou dceru svoji — odpůrkyni — 4.000 Kč a v roce 1920 2.000 Kč, ujednav, že smír ten lze změnit jen tehdy, kdyžby potřeby dítěte nebo poměry otcovy se značně a nepředvídatelně změnily. Za složený obnos 4.000 Kč byly koupeny rakouské válečné půjčky, zaměněné nyní za 3% odškodňovací dluhopisy ve výši 3.150 Kč, jichž prodej nebyl nyní doporučen. Obnos 2.000 Kč byl spotřebován na výživu dítěte, jež trpí tuberkulosou plic. Poněvadž nemanželská matka dítěte nemůže sama nésti náklady léčení, žádají poručník i nemanželská matka, by nemanželskému otci bylo uloženo doplnit složené odbytné nebo odstoupiti dítěti 6 měřic polí. P r v ý s o u d vyšetřiv majetkové poměry nemanželského otce, uznal vzhledem k onemocnění dítěte, že proti roku 1914 a 1920, kdy odbytné bylo složeno, nastala nepoměrná změna ve prospěch nemanželského otce na jedné a v neprospěch potřeb dítěte na straně druhé, a uložil otci platiti dítěti na výživném měsíčně 300 Kč jako přiměřené majetkové mohoucnosti nem. otce a potřebám dítěte. R e k u r s n í s o u d k rekursu nemanželského otce výživné snížil na 250 Kč měsíčně, neuznav na zánik vyživovací povinnosti nem. otce z důvodu složení odbytného.

N e j v ý š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu nemanželského otce co do zániku jeho vyživovací povinnosti.